

מסורת הש"ס

א) פסחים נח: יומא גר. ב"ק קיא. מנחות מט. תמיד נח: (במזכות קו: זבחים קג,א.) ט) נט' מוס' גיטין יב: ד"ה פחות, א) ב"ק קג, ד) [נשל מנ:], ה) קדושין יא: שבושת לח: [בכורות ג:], ו) [לקמן טו,א:] ז) ב"ק קג, ח) לעיל גג, ט) ר"מ מ"ג, י) [נדבכים כג, ט] ו[מגילת ו,א:] ט) [בדליתא בתמורה כו,א.] ט) ס"א סבר דמשמע ישיבת הדיינין אפי' בגמר דין,

הגהות הב"ח

א) הש"י ד"ה כסוף הקדש: (ג) ד"ה הקדשו פדיו וכו' דקיימא לן. ב"ב ע"ז דף מ ע"א:

מוסף רש"י

העולה עולה ראשונה. מנחל תמיד ועקר עליה עולה אלה העולה, הי קאמר ועקר עליה מיד העולה השניה האמורה מחלה לכל העולות והיוט עולת תמיד דפרשת קרבנות (בפ' פסח) קדקין תמיד תמיד בירשא (פסחים נח.) אלו: העולה שממע העולה תחא הראשונה לכל הקרבנות (מנחות טח.) דלא לאורי עגלנח אלא שקיטרו עליה עולה ושלמים נכתוב ועקר עליה (ויחא ד,ד.) אלו: העולה שממע העולה האמורה ראשון בסדרי קרבנות והיא עולת הקרב. שנאמר ואמרת להם זה האשה כו', וכו' ימידל קא דריש (בכזכות קו: וכע"ז זבחים קג,א.) ונשבע לו. על שקר והודה' ויליכנו אחריו אפילו למדי. דלן לו כפרה עד שחזיר לגגול עלמו דלמדי (ויקרא ה) לאשר הוא לו וגו' וגבי נשבע לשקר כתיב (ב"ק קג,א.) האונאה ארבעה כסף. משות כסף שסס שש גדינה, מעשרים וארבעה כסף לסלע. אם היה המקח בזמי הסלע שהוא כ"ד משות דהשתא הוי אונאה שנות למקח, חייב להשיב לו כל אונאתו ארבעה כסף (לעיל טח.) שבושת הדיינין, שהדיינים משביעין ע"י הולאת מקלת הטענה שלמדות מאשר יאמר י מהו הוא זה (שמות כב) ותבש שנשבע לשקר דלא הויא ליה כפרה עד שיחזירו לידו ממנו ולא לשלוחו כדכתיב (במדבר ה) ונתן לאשר אשס לו: גב' וניתני נמי האונאה פרוטה. כגון אם היה המקח בשש פרוטות: אין אונאה פרוטות. בפחות מאיסר שהוא מטבע של כסף: וגול צפרות. לחייבו קרבן שבויה אם נשבע לשקר ולהוליכו אחריו: וישיבם הדיינין צפרות. למי שיש לו עדים או שמייצ מודה ודוחהו מלשלם שצו הדיינין ויכופו אותו: תנא גול מכיון דתנא גול צפרותה ש"מ ממונה הוא וכפיין: הך אצטריך ליה גול. לאשמעינן דיליכנו אחריו: אע"ג דול צין מציאה להכרח: ליטני מעשר צפרות. דבזיר מהכי לא תפיס פדיונו: לרבות

באמצע הקדש ליהא.

נהי דבסוף הקדש לא משכחת לה משום דלאו למזבח חזיא ולא לשקעה בזנין מיהו צהקדש שני משכחת לה שמתפיסה תחת אחר וחוזר ופודה אותו: לפי שאינה צסוף הקדש. ומשום הכי אימעטי אמצע הקדש מינה דמפרש ואזיל

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

אימא התם מה יש לי לרבות פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מנין לרבות קדשי קדשים וקדשים קלים ת"ל צבהמה טמאה ואס כל צהמה טמאה וכי פריך לעיל צשלמא כולה לשמים למעוטי קדשים קלים דליכא מעילה לא מסיק אדעתיה מסוף הצרייתא דמרצה אף קדשים קלים: גרמיייה לתחילת הקדש. וא"ת

באמצע הקדש ליתא אמר ליה לפי שאינה בסוף הקדש אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא באמצע הקדש מיהא איתא ולוסיף גמי חומש אמר ליה הרי הוא בסוף הקדש מה סוף הקדש אינו מוסיף חומש אף אמצע הקדש אינו מוסיף חומש אמר ליה רב זוטרא בריה דרב מרי לרבינא מאי חזית דמדמית ליה לסוף הקדש גרמיייה לתחילת הקדש א"ל מסתברא לסוף הקדש הו"ל לדמויי שכן נתפס מנתפס אדרבה לתחילת הקדש הוה ליה לדמויי שכן דבר שיש אחריו קדושה מדבר שיש אחריו קדושה ^אכדאמר רבא ^אהעולה עולה ראשונה ה"נ הטמאה טמאה ראשונה תניא כוותיה דריב"ל ^אפרה זו תחת פרה של הקדש טלית זו תחת טלית של הקדש הקדשו פדוי ויד הקדש על העליונה ^אפרה זו בחמש סלעים תחת פרה של הקדש טלית זו בחמש סלעים תחת טלית של הקדש הקדשו פדוי על הקדש ראשון מוסיף חומש על הקדש שני אין מוסיף חומש: **בתני'** האונאה ארבעה כסף ^אהטענה שתי כסף וההודאה שוה פרוטה ^אחמש פרוטות הן יההודאה שוה פרוטה ^אהאשה מתקדשת בשוה פרוטה ^אוהנהנה בשוה פרוטה מן ההקדש מעל ^אהמוצא שוה פרוטה חייב להכריז ^אוהגזול את חבריו שוה פרוטה ונשבע לו ויליכנו אחריו אפילו למדי: גב' תנינא חדא זימנא ^אהאונאה ארבעה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע שתות למקח הטענה שתי כסף וההודאה שוה פרוטה אצטריכא ליה הא נמי תנינא ^אשבועת הדיינין הטענה שתי כסף וההודאה שוה פרוטה סיפא אצטריכא ליה דקתני חמש פרוטות הן: חמש פרוטות הן וכו': וליתני נמי האונאה פרוטה אמר רב כהנא זאת אומרת ^אאין אונאה לפרוטות ולוי אמר יש אונאה לפרוטות וכן תני לוי במתניתיה חמש פרוטות הן האונאה פרוטה וההודאה פרוטה וקידושי אשה בפרוטה וגול בפרוטה ^אוישיבת הדיינין בפרוטה ותנא דידן מאי טעמא לא קתני ישיבת הדיינין תנא ליה גזל וכו' לא תני גזל וקתני אבידה הנהך אצטריכא ליה גזל ^אהגזול מחבירו שוה פרוטה ונשבע לו ויליכנו אחריו ואפילו למדי אבידה המוצא אבידה שוה פרוטה חייב להכריז ^אואע"ג דזל ולוי טעמא לא תני אבידה בפרוטה תנא ליה גזל וכו' לא קתני גזל וקתני ישיבת הדיינין ישיבת אצטריכא ליה לאפוקי מדרב קטינא דא"ר קטינא ב"ד נזקקין אפילו לפחות משוה פרוטה ולוי מ"ט לא קתני הקדש בחולין קמיירי בקדשי' לא קמיירי אלא תנא דידן דקא מייירי בקדשים נתני מעשר בפרוטה כמאן דאמר ^אאין בחומשו פרוטה וליתני ^אחומש מעשר בפרוטה בקרנא קא מייירי בחומש לא קא מייירי גופא אמר רב קטינא ב"ד נזקקין אפילו לפחות משוה פרוטה מתיב רבא ^אואת אשר חטא מן הקדש ישלם לרבות

נה.

אימא התם מה יש לי לרבות פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מנין לרבות קדשי קדשים וקדשים קלים ת"ל צבהמה טמאה ואס כל צהמה טמאה וכי פריך לעיל צשלמא כולה לשמים למעוטי קדשים קלים דליכא מעילה לא מסיק אדעתיה מסוף הצרייתא דמרצה אף קדשים קלים: גרמיייה לתחילת הקדש. וא"ת אם כן קרא למה לי אי למעוטי סוף הקדש הא אין חומש שייך צו כיון שאין נפדה עוד וי"ל כגון שלקח אצנים כדי לשקען צבנין ונמלך עליהם לפדותם ומקרי אפ"ה סוף הקדש כיון שמתחילה היה דעמו לשקען אי נמי כגון שנפל הצנין ורואה לפדות האצנים אי נמי אצרייתא פריך מנ"ל למעוטי אמצע הקדש דלמא קרא לא אחא אלא למעוטי אין כולה לשמים:

העוֹלָה עולה ראשונה. הכמזה ראשונה צקרבנות צפרשת פינחס והיינו תמיד של שחר וכן פי רש"י פרק תמיד נשחט (פסחים דף נח: ושם) אי נמי ראשונה שהקריבו ישראל צמדצר [למאן] דלמר ^אעולת תמיד הואי אי נמי ראשונה לחינוך המזבח כדלמר צהתכלת (מנחות דף מט. ושם) אין מחנכין את המזבח אלא צתמיד השחר:

פרה זו תחת פרה של הקדש הקדשו פדוי. וא"ת והכתיב (ויקרא כו) והיה הוא ותמורתו יהיה קדש י"ל דהכא מייירי צקדשי צדק הצית ואפילו צתמימים דלמר צריש תמורה (ד' ה:) המתפיס תמימים לצדק הצית אע"פ שעובר בלא מעשה מה שעשה עשוי ^אהא דלמר'י התם כל הראוי לגבי המזבח אינו יוצא מידי מוצא לעולם היינו דכשפודין אותו מוכרין אותו לצרכי עולות אי נמי מייירי אפילו צקדשי מוצח וכגון שקדס המוס להקדש דאינו עושה תמורה אצל אין לפרש דמייירי אפילו קדס הקדשו למומו וכגון דידו אקדושט דלא עציז תמורה אלא היכא דלנת ידו אחולין דפרה זו תחת פרה של הקדש משמע דידו אחולין:

טלִית זו בחמש סלעים הקדשו פדוי. הכא לא גרסנין יד

הקדש על העליונה דכיון שנתכוון לחלל הקדש אפילו שוה הדצה על דצר מועט מחולל כדקאמר שמואל לקמן אצל צרישא שלא הוכיר שום שוה לא היה צדעמו לקנות ההקדש אלא לחללו שוה צשוה לכך ישלים ואס הומיר יד הקדש על העליונה ולכן לא עירצ לשנות הדצות יחד:

ורתנא דידן מאי טעמא ^אא תני ישיבת הדיינין. מימה לישני דאית ליה דצר קטינא דנזקקין אפילו לפחות משוה פרוטה דבסמוך אמר דלוי דתני ישיבת הדיינין לא איצטריך אלא לאפוקי דצר קטינא וי"ל דמסקינן צצתחילת דין מודה רצ קטינא צדעינן שוה פרוטה להכי פריך ותנא דידן ליטני ישיבת הדיינין דמשמע תחילת ישיבה וכי משני אלו לאפוקי דצר קטינא ^א(סבר דצר קטינא אית ליה דנזקקין אפילו להתחיל וליצב): כמאן

עין משפט ונר מצוה

א [מיי' פ"א מהל' תמידין הל' ג:]
קבר ב ג מיי' פ"ו מהל' ערכין הל' יא:
קבר ד ה מיי' פ"ג מהל' טוען ומטען הל' א
סמג עשין זה טוש"ע ח"מ סי' פח סעי' א:
קבר ו מיי' פ"ג מהל' אשוחות הל' א סמג עשין מח טוש"ע א"ע סי' לא סעי' א [נוסי' כו סעי' א:]
קב ז מיי' פ"א מהל' מעילה הל' א סמג עשין יז:
קבר ח מיי' פ"יא מהל' גזילה ואצודה הל' יב סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סי' רנט סעי' ב וסי' רכב סעי' א:
קבט ט מיי' שס פ"ו הל' ט סמג שס טוש"ע ח"מ סי' שסו סעי' א:
קב י מיי' פ"ב מהל' מרכה הל' ד סמג לאוין קט טוש"ע ח"מ סי' רכס סעי' ה:
קלא כ מיי' פ"ב מהל' טסהדיין הל' יא סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סי' ו:
קלב ל מיי' פ"ג מהל' גזילה ואצודה הל' א סמג עשין עג טוש"ע ח"מ סי' רכב סעי' א:
קלב מ מיי' פ"ה מהל' מעשר שני הל' ד סמג עשין קלו:

תורה אור השלם

1 והאש על המזבח תוקד בו לא תבכה ובער עליה הבחן עצים בבקר בבקר וְאֶחָד עֲלֶיהָ הֶעֱלָה וְהִקְטִיר עֲלֶיהָ חֲלָבֵי הַשֶּׁלֶמִים: ויקרא ו ה
2 וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׂלַם וְאֵת חֲמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עֲלֵיו וְנָתַן אֹתוֹ לַבָּחַן וְהַבָּחַן יִכְפֹּר עֲלָיו בְּאֵלֵי הָאֲשֵׁם וְנִסְלַח לוֹ: ויקרא ה טז

גליון הש"ס

תורה"ה פרה זו וכו'. והא דלמרינן התם דק לג ע"צ:

